

การมีส่วนร่วมของประชาชนชุมชนซอยสองพระที่มีต่อการจัดการ
ขยะมูลฝอย สำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร
Public Participation in Waste Management of Songphra Community,
Department of Bangrak District Bangkok Metropolitan Administration

ทิพย์พารณ์ คำสุข¹ ปกรณ์ ปรียากร²

Thippaporn Khamsuk, Pakorn Priyakorn

Article History

Received: February 02, 2021

Revised: March 10, 2021

Accepted: April 1, 2021

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนชุมชนซอยสองพระที่มีต่อการจัดการขยะมูลฝอย สำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนซอยสองพระ สำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร จำนวน 351 คน โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถาม ข้อมูลมาใช้ในการประมวลผลการวิเคราะห์โดยใช้สถิติในการวิจัยเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่าข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนชุมชนซอยสองพระ สำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 30-39 ปี ระดับการศึกษามัธยมศึกษา/อนุปริญญา อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว และระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชน ระหว่าง 5-10 ปี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนชุมชนซอยสองพระที่มีต่อการจัดการขยะมูลฝอย สำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = .474) เมื่อจำแนกตามรายด้านพบว่าด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = .518) รองลงมา คือด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ เป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = .550) ต่อมาลำดับที่ 3 คือด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = .551) สุดท้ายลำดับที่ 4 คือด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = .541)

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม ขยะมูลฝอย การจัดการขยะมูลฝอย

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตร รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

Master of Public Administration Program Kasem Bundit University.

E-Mail: eing.phanida@gmail.com*Corresponding author

² รองศาสตราจารย์ ดร. หลักสูตร รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

Associate Professor, Ph.D. Master of Public Administration Program Kasem Bundit University

Abstract

The objective of this research paper focuses on the levels of Public Participation in Waste Management of Songphra Community, Department of Bangrak District Bangkok Metropolitan Administration. A sample population of 351 people who lives in Songphra community area. Data have been collected by questionnaires. The collected data have been statistically analyzed and interpreted for social science research.

The research result reveals that most of them are female, aged between 30 - 39 years, educated in high school / vocational levels, merchant and business men, reside in the community during 5 - 10 years.

According to the levels of participation, it stated that at high level, ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = .474), in overall, has been found. It particularly stated that the evaluation participation ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = .518), the achievement participation ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = .550), decision making participation ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = .551), and performance participation ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = .541) have been found respectively.

Keywords: participation, waste, waste Management

ความสำคัญของเรื่องที่วิจัย

ปัญหาขยะมูลฝอยเป็นปัญหาสำคัญและนับวันยิ่งมีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้น อันเนื่องมาจากการขยายตัวของชุมชนเมืองและการเพิ่มขึ้นของปริมาณขยะมูลฝอยทุกปี ตามอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร การเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการอุปโภคบริโภคของประชาชน ก่อให้เกิดปัญหาขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลเพิ่มมากขึ้น ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะอย่างยิ่งในหลายพื้นที่ได้ประสบปัญหาไม่สามารถจัดหาสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ขาดการบริหารจัดการที่ดี ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการที่เหมาะสม จำเป็นต้องได้รับการจัดการที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาขยายตัวและรุนแรงยิ่งขึ้นอันเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม กฎหมายได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 หมวด 3 มาตรา 29, 30, 31, 32, 33, 34 กำหนดว่าภายใต้บังคับแห่งกฎหมายเพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการคัดแยก เก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ออกข้อกำหนดของท้องถิ่น ทั้งนี้ ให้ราชการส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่จัดให้มีที่

รองรับสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยตามที่สาธารณะและสถานสาธารณะ ให้เพียงพอและถูกสุขลักษณะเพื่อให้การบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด (กรุงเทพมหานคร, 2560, หน้า 4)

ในปี 2558 ตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้เล็งเห็นความสำคัญและความรุนแรงของปัญหาขยะมูลฝอย จึงได้มีนโยบายเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยของประเทศ โดยเน้นย้ำถึงการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยอย่างยั่งยืนถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลและคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม รัฐบาล คสช. ได้ประกาศให้ “ขยะมูลฝอยเป็นวาระแห่งชาติ” ให้ความสำคัญมากที่สุด(กระทรวงมหาดไทย, 2558) ซึ่งปัญหาที่เกิดจากการจัดการมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมไม่ว่าจะเป็นเรื่องน้ำเสีย กลิ่นเหม็นรบกวน สัตว์และแมลงนำโรครวมทั้งไฟไหม้กองขยะ ฯลฯ จึงได้กำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวไว้ คือ 1) กำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่วิกฤติ 2) สร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เหมาะสม 3) วางระเบียบ/มาตรการการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย 4) การสร้างวินัยของประชาชนมุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน โดยให้ความรู้ประชาชนและบังคับใช้กฎหมายและรัฐบาลประกาศให้ เรื่องการจัดการขยะมูลฝอยเป็นวาระแห่งชาติทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้อง

ดำเนินการแก้ไขปัญหาโดยเร่งด่วน (สำนักสิ่งแวดล้อมภาคที่ 7, [ออนไลน์] 2558)

สำนักงานเขตบางรัก เป็นหน่วยงานหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ภายใต้การดูแลของสำนักสิ่งแวดล้อมในการดูแลให้คำปรึกษาแนะนำทางด้านวิชาการ ตลอดจนติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวัง คุณภาพสิ่งแวดล้อม มีชุมชน สถานศึกษา สถานประกอบการ หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่มีการจัดการมูลฝอยตามโครงการการจัดการมูลฝอยของกรุงเทพมหานคร และการจัดการขยะโดยชุมชน (CBM) สำนักงานเขตบางรักมีพื้นที่รับผิดชอบ 8 แห่ง ได้แก่ 1.ชุมชนซอยสองพระ 2.ชุมชนซอยพิพัฒน์ 3.ชุมชนหลังวัดแก้วแจ่มฟ้า (สี่พระยา) 4.ชุมชนวัดม่วงแคและมัสยิดฮารูน 5.ชุมชนซอยจอมสมบุญ 6.ชุมชนตรอกขุนนาวา 7.ชุมชนซอยวัดมหาพฤฒาราม และ 8.ชุมชนซอยเพชรพลอย (สำนักสิ่งแวดล้อม, 2562) โดยที่ผ่านมาการจัดการขยะมูลฝอยยังเป็นปัญหาอยู่ แนวทางที่แก้ปัญหานั้น สามารถใช้หลักการ 4 Rs สร้างจิตสำนึกต่อสังคม ได้แก่ 1) ลดการใช้ (Reduce) ลดการบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือยใช้อย่างประหยัดและใช้เท่าที่จำเป็น 2) การซ่อมแซม (Repair) การซ่อมแซมวัสดุสิ่งของที่ชำรุดให้อยู่ในสภาพที่ดีใช้งานได้นาน ไม่ต้องทิ้งเป็นขยะหรือต้องสิ้นเปลืองซื้อใหม่ 3) การใช้ซ้ำ (Reuse) การนำสิ่งของที่ใช้แล้วมาใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่า 4) การนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) การนำขยะมาแปรรูปเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ การลดขยะด้วยวิธีนี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อคุณภาพชีวิต สังคมและสิ่งแวดล้อม โดยประชาชนควรให้ความสนใจ มีการตระหนักและรับรู้ถึงปัญหาของขยะในสถานการณ์ปัจจุบัน และที่ขยายตัวในอนาคตอีกทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนควรมีการจัดโครงการณรงค์พร้อมช่วยเหลือเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหามูลฝอยที่เกิดขึ้น

ชุมชนซอยสองพระเป็นชุมชนที่อยู่พื้นที่สำนักงานเขตบางรักกรุงเทพมหานคร ได้จัดทำโครงการรณรงค์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาความสะอาดและสิ่งแวดล้อม แต่ปัจจุบันประชาชนในชุมชนซอยสองพระทั่วไปยังไม่เข้าใจและไม่ค่อยให้ความร่วมมือในเรื่องการคัดแยกขยะมูลฝอย ทำให้ไม่สามารถกำจัดขยะมูลฝอยได้อย่างมีประสิทธิภาพทำให้เกิดความล่าช้าต่อการปฏิบัติงานของพนักงานทั่วไป (เก็บขนมูลฝอย) และพนักงานขับเครื่องจักรกลขนาดเบา

(เก็บขนมูลฝอย) ส่งผลกระทบให้เกิดปัญหาหมอกควันทางกลิ่นซึ่งเป็นพาหะนำโรคติดต่อ เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน ทำให้ปัญหายังคงอยู่ต่อไปและทวีความรุนแรงมากขึ้น เนื่องจากเป็นปัญหาที่สะสมมาอย่างยาวนาน ไม่สามารถกำจัดได้หมด ทำให้เกิดผลกระทบในวงกว้างเนื่องจากชุมชนซอยสองพระเป็นชุมชนเมืองมีลักษณะต่างคนต่างอยู่เป็นครอบครัวเดี่ยว มีความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนบ้านในชุมชนน้อยเนื่องจากขาดความไว้วางใจ โดยกรุงเทพมหานครมีการแก้ไขปัญหามูลฝอยตกค้างโดยเฉพาะชุมชนที่รกร้างเก็บขนมูลฝอยเข้าไม่ถึง ดำเนินการจ้างอาสาสมัครชักลากมูลฝอยในชุมชนมาช่วยในการปฏิบัติหน้าที่แต่ก็ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน จึงกล่าวถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เพราะมนุษย์อยู่ร่วมกันเป็นสังคม ต่างพึ่งพาอาศัยกันและต่างต้องมีบทบาทภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบตามวาระโอกาสที่มาถึง การมีส่วนร่วมนั้นรวมถึงการร่วมด้วยช่วยกันในด้านความคิดเห็น การบริหารจัดการ ตลอดจนการเสียสละเวลา ความรู้ ความสามารถ และเงินทุนอื่น ๆ ในการดำเนินกิจกรรม เพื่อบรรลุเป้าหมาย การจัดการขยะมูลฝอยจึงจำเป็นต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการและส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เพื่อที่จะลดปริมาณขยะมูลฝอย สร้างสภาพแวดล้อมที่ดี ชุมชนสามารถนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์หรือแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์จำหน่ายเป็นการเพิ่มรายได้อีกทางหนึ่ง (กรุงเทพมหานคร, 2560)

จากความสำคัญของปัญหาและการมีส่วนร่วมของประชาชนชุมชนซอยสองพระต่อการจัดการขยะมูลฝอย สำนักงานเขตบางรัก เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนชุมชนซอยสองพระที่มีต่อการจัดการขยะมูลฝอย สำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร” เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปพัฒนาชุมชนให้เกิดประสิทธิภาพให้เป็นชุมชนที่น่าอยู่ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนชุมชนซอยสองพระที่มีต่อการจัดการขยะมูลฝอย สำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา ในการศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนชุมชนซอยสองพระต่อการจัดการขยะมูลฝอย สำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร เนื้อหาที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน 3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ 4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Cohen, J.M. and Uphoff, N. T. 1980)

ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อยู่ในชุมชนซอยสองพระ สำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร จำนวน 2,896 คน(กรุงเทพมหานคร, 2563)

ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาในการทำวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และสรุปผล ตั้งแต่เดือนมีนาคม – เดือนกันยายน พ.ศ. 2563

ขอบเขตด้านพื้นที่ พื้นที่ที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ชุมชนซอยสองพระ สำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ได้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนชุมชนซอยสองพระที่มีต่อการจัดการขยะมูลฝอย สำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร
2. จากการวิจัย สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนอื่น ๆ ของสำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

นิยามศัพท์เฉพาะ

การมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชน โดยการกระจายโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการบริหารเกี่ยวกับการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรของชุมชนและของชาติ ที่จะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนประกอบด้วย 4 ด้าน 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ขยะมูลฝอย หมายถึง ขยะมูลฝอยที่เกิดจากกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน เช่นบ้านพักอาศัย ธุรกิจร้านค้า สถานประกอบการ สถานบริการ ตลาดสด สถาบันต่าง ๆ ได้แก่ เศษอาหาร เศษผ้า ซากสัตว์ มูลสัตว์ รวมถึงเศษวัสดุก่อสร้าง

ชุมชนซอยสองพระ หมายถึง เป็นชุมชนเมือง ตั้งอยู่แขวงมหาพฤฒาราม เขตบางรัก เป็นพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานเขตบางรัก มีการจัดตั้งชุมชนขึ้นโดยได้รับความยินยอมจากเจ้าของกรรมสิทธิ์ให้จัดตั้งเป็นชุมชนซอยสองพระ และได้รับการอนุญาตให้จัดตั้งชุมชนซอยสองพระ โดยปลัดกรุงเทพมหานคร ตามระเบียบกรุงเทพมหานคร เมื่อปี 2536 (ชุมชนที่จัดตั้งตามระเบียบกรุงเทพมหานคร, 2563)

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

Cohen, J. M., and Uphoff, N. T. (1980) ได้สรุปเป็นขั้นตอนการมีส่วนร่วม ดังนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ในกระบวนการของการตัดสินใจนั้น ประการแรกที่สุดที่จะต้องกระทำคือ การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญ ต่อจากนั้นก็เลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจช่วงดำเนินการวางแผน และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานโครงการนั้น จะได้มาจากคำถามที่ว่าใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้างและจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากร การบริหารงานและประสานงาน และการขอความช่วยเหลือ เป็นต้น

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefit) ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์นั้น นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังจะต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่ม ผลประโยชน์ของโครงการนี้ รวมทั้งผลที่เป็นประโยชน์ในทางบวก และผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการ ซึ่งจะเป็นผลประโยชน์และเป็นโทษต่อบุคคลและสังคม

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้น สิ่งสำคัญที่จะต้องสังเกต คือ ความเห็น (View) ความชอบ (Preference) ความคาดหวัง (Expectations) ซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ ได้

ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

สำนักงานเขตบางรัก เดิมเป็นอำเภอ ตั้งขึ้นปี พ.ศ. 2450 โดยประกาศกระทรวงนครบาล รวมอำเภอขึ้นใน 4 อำเภอ ประกาศเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน ร.ศ. 127 ตรงกับ พ.ศ. 2450 อาศัยที่ของเอกชน ตั้งอยู่บนถนนสีพระยาเป็นที่ทำการชั่วคราว และได้สร้างที่ทำการถาวรขึ้นที่ถนนเรศ ต่อมาในปี พ.ศ. 2511 กรมการปกครองอนุมัติงบประมาณ 800,000 บาท ให้ทำการก่อสร้างอาคารที่ทำการอำเภอบางรักใหญ่ เป็นอาคาร 3 ชั้น เมื่อเดือนพฤษภาคม 2512 และได้เปิดให้บริการประชาชนเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2513

พื้นที่รับผิดชอบในการบริหารงาน 5 แขวง ประกอบไปด้วยแขวงบางรัก แขวงมหาพฤฒาราม แขวงสีพระยา แขวงสีลม และแขวงสุริยวงศ์ รวมทั้งเพื่อความเหมาะสมกับการปกครอง การบริหารและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการติดต่อใช้บริการของกรุงเทพมหานคร (สำนักงานเขตบางรัก, 2563)

ข้อมูลทั่วไปของชุมชนซอยสองพระ สำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

ชุมชนซอยสองพระ ตั้งอยู่ในเขตบางรัก ซึ่งเป็นชุมชนประเภทเมืองประกาศเป็นชุมชนที่จัดตั้งตามระเบียบกรุงเทพมหานครเมื่อปี 2536 และเป็นพื้นที่ที่ประชาชนอาศัยอย่างต่อเนื่อง

ชุมชนซอยสองพระตั้งอยู่ที่ในซอยสองพระ ถนนสีพระยา แขวงมหาพฤฒาราม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ห่างจากสำนักงานเขตบางรัก 1.5 กิโลเมตร เส้นทางคมนาคมเดินทางเข้าสู่ชุมชนซอยสองพระ โดยการเดินทางจากสำนักงานเขตบางรักใช้ 2 เส้นทาง มาตามทางหลวงถนนสีพระยา เลี้ยวซ้ายเข้าซอยสองพระ ประมาณ 1 กิโลเมตร และมาตามทางหลวงถนนพระรามที่ 4 เลี้ยวซ้ายเข้าซอยสองพระ ประมาณ 1.5 กิโลเมตร การเดินทางสะดวกถนนลาดยาง แยกไปตามตรอกซอย (กรุงเทพมหานคร, 2563)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปภาวรินทร์ นาจำปา (2557) ได้ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเขตเทศบาลตำบลคลองใหญ่ อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยและเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเขตเทศบาลตำบลคลองใหญ่ อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด โดยมีการจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือนและระยะเวลาที่อาศัยในเขตเทศบาล ผลการศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลคลองใหญ่ อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประชาชนได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุม เสนอปัญหา ความต้องการการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน ร่วมกับเทศบาลข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของประชาชน ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมต่อการจัดการขยะมูลฝอย มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่วนร่วมในการประเมินผล มีส่วนร่วมในการตรวจสอบรายได้จากการเก็บค่าธรรมเนียมขยะมูลฝอย

พนัดดา อยู่คง (2560) ได้ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลปากพลี อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลปากพลี อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ผลการศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลปากพลี อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายด้านพบว่าด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและน้อยที่สุดได้แก่ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของของประชาชน ควรให้มีการให้ความรู้ความเข้าใจและรับรู้เกี่ยวกับปัญหาขยะมูลฝอย มีการส่งเสริมและสนับสนุน รมรงค์ในการจัดกิจกรรมและให้ชุมชนใส่ใจสภาพแวดล้อมในชุมชนให้มากขึ้น

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

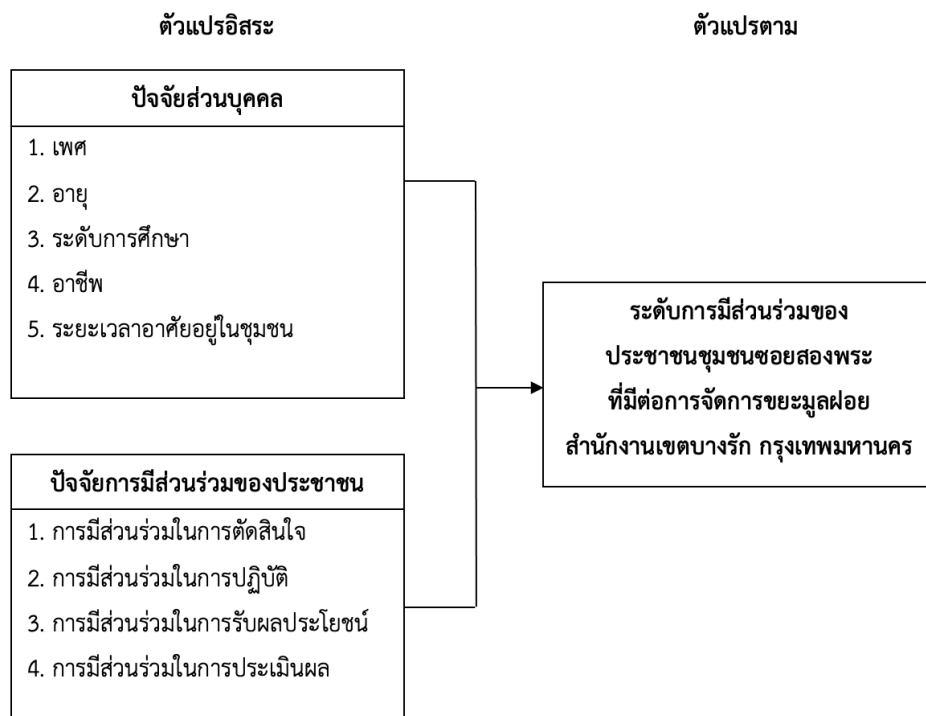
จากผลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น ผู้วิจัยได้นำแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนของ Cohen, J. M., and Uphoff, N. T. (1980) ทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ 3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ 4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนชุมชนซอยสองพระที่มีต่อการจัดการขยะมูลฝอย สำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร”

ซอยสองพระ สำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร จำนวน 2,896 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อยู่ในชุมชนซอยสองพระ สำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร จำนวน 351 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยด้วยการใช้สูตรของ Yamane (1973) โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยศึกษาจากแนวคิดทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวในการสร้างแบบสอบถาม ซึ่งแบ่ง

ภาพประกอบที่ 5 แสดงกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนชุมชนซอยสองพระที่มีต่อการจัดการขยะมูลฝอย สำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร” เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อยู่ในชุมชน

ออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่อง 1. เพศ 2. อายุ 3. ระดับการศึกษา 4. อาชีพ และ 5. ระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชน

ตอนที่ 2 เป็นการสอบถามการมีส่วนร่วมของประชาชนชุมชนซอยสองพระที่มีต่อการจัดการขยะมูลฝอย สำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน
3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนมีนาคม - เดือนกันยายน พ.ศ.2563 โดยการแจกแบบสอบถามด้วยตนเองแก่ประชาชนที่อยู่ในชุมชนซอยสองพระ สำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร แบบบังเอิญ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ได้จากการเก็บข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม มาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกชุดที่ได้เก็บข้อมูลมา จากนั้นจึงนำมาประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยโปรแกรมสำเร็จรูป มีการดำเนินการดังต่อไปนี้ 1. ปังจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยสถิติร้อยละ 2. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนชุมชนซอยสองพระที่มีต่อการจัดการขยะมูลฝอย สำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ทำการวิเคราะห์สถิติ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และสถิติค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ปังจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป 1. เพศ 2. อายุ 3. ระดับการศึกษา 4. อาชีพ และ 5. ระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชน

ปังจัยในการมีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยมี 4 ด้าน ได้แก่ 1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ 3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ 4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ตัวแปรตาม ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนชุมชนซอยสองพระที่มีต่อการจัดการขยะมูลฝอย สำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อดูการกระจายของตัวแปรและข้อมูลทั่วไป

ของกลุ่มตัวอย่าง ค่าเฉลี่ย (Mean, $\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.)

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนชุมชนซอยสองพระที่มีต่อการจัดการขยะมูลฝอยสำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปภาวรินทร์ นาจำปา (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเขตเทศบาลตำบลคลองใหญ่ อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยและเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเขตเทศบาลตำบลคลองใหญ่ อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด โดยมีการจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยในเขตเทศบาล ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลคลองใหญ่ อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประชาชนได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุม เสนอปัญหา ความต้องการการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน ร่วมกับเทศบาลข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของประชาชน ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมต่อการจัดการขยะมูลฝอย มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่วนร่วมในการประเมินผล มีส่วนร่วมในการตรวจสอบรายได้จากการเก็บค่าธรรมเนียมขยะมูลฝอย

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนชุมชนซอยสองพระที่มีต่อการจัดการขยะมูลฝอย สำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร” ซึ่งทำการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนชุมชนซอยสองพระที่มีต่อการจัดการขยะมูลฝอยสำนักงานเขตบางรักกรุงเทพมหานคร

การวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งผลการวิจัยข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ปังจัยส่วนบุคคลของประชาชนที่อยู่ในชุมชนซอยสองพระ สำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

สรุปได้ ดังนี้

1.1 ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 54.10 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 45.90 ตามลำดับ

1.2 ประชาชนส่วนใหญ่อายุ 30 – 39 ปี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 34.20 รองลงมาอายุ 40 – 49 ปี จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 26.50 อายุ 20 – 29 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 21.10 อายุ 50 ปี ขึ้นไป จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 13.10 อายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 5.10 ตามลำดับ

1.3 ประชาชนส่วนใหญ่การศึกษาอยู่ระดับมัธยมศึกษา/อนุปริญญา จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 36.80 รองลงมาการศึกษาอยู่ระดับปริญญาตรี จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 29.90 การศึกษาอยู่ระดับประถมศึกษา จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 28.70 การศึกษาอยู่ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.60 ตามลำดับ

1.4 ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 27.60 รองลงมาอาชีพพนักงานเอกชน จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 23.10 อาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 18.20 อาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 17.70 อาชีพรับราชการ จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 13.40 ตามลำดับ

1.5 ประชาชนส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชุมชนระยะเวลา 5 – 10 ปี จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50 รองลงมาอาศัยอยู่ในชุมชนระยะเวลา 11 – 15 ปี จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 30.20 อาศัยอยู่ในชุมชนระยะเวลาน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 19.90 อาศัยอยู่ในชุมชนระยะเวลามากกว่า 15 ปี ขึ้นไป จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 15.40 ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนชุมชนชอยสองพระที่มีต่อการจัดการขยะมูลฝอย สำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและทุกด้าน อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = .474) เมื่อจำแนกตามรายด้าน พบว่าด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = .518) รองลงมาได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = .550) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก

($\bar{X} = 3.80$, S.D. = .551) และด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = .541) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านได้ ดังนี้

2.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจต่อการจัดการขยะมูลฝอย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = .551) การมีส่วนร่วมของประชาชนชุมชนชอยสองพระที่มีต่อการจัดการขยะมูลฝอย สำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = .551) เมื่อจำแนกตามรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้

2.1.1 การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและบริหารจัดการผลกระทบที่อาจเกิดจากปริมาณขยะมูลฝอยในชุมชน มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = .767)

2.1.2 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องการให้ความสำคัญในการจัดการขยะมูลฝอย รวมถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมในชุมชน มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = .692)

2.1.3 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจจัดกิจกรรมรณรงค์ใช้วัสดุจากธรรมชาติเพื่อลดปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในชุมชน มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = .786)

2.1.4 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการให้ความรู้ความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ชุมชน เกี่ยวกับการคัดแยกขยะแต่ละประเภท มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = .699)

2.1.5 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจจัดตั้งโครงการให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชน มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = .772) ตามลำดับ

2.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจต่อการจัดการขยะมูลฝอย มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = .541) เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้

2.2.1 การมีส่วนร่วมในการเสียค่าบริการรักษา หรือค่าบริการการจัดเก็บขยะมูลฝอยในชุมชนแก่กรุงเทพมหานคร มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = .672)

2.2.2 การมีส่วนร่วมในการคัดแยกประเภทขยะภายในชุมชน จัดตั้งถังแยกขยะตามสีและประเภทวัสดุ เพื่อต่อการจัดเก็บและทำลาย มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = .715)

2.2.3 การมีส่วนร่วมโครงการของชุมชนนำขยะมูลฝอยในครัวเรือนมาทำเป็นปุ๋ยหมัก หรือนำหมักจุลินทรีย์ชีวภาพเพื่อลดรายจ่ายในการจัดซื้อ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = .750)

2.2.4. การมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมของชุมชนในการรณรงค์ และร่วมเก็บขยะมูลฝอยในชุมชน มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = .731)

2.2.5 การมีส่วนร่วมในการนำวัสดุเหลือใช้มาดัดแปลงไว้ใช้ในครัวเรือน มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = .728) ตามลำดับ

2.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจต่อการจัดการขยะมูลฝอย มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = .550) เมื่อพิจารณารายชื่อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยตามลำดับ ดังนี้

2.3.1 การมีส่วนร่วมในการร่วมแรงร่วมใจกัน จัดการขยะทำให้เสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีของสมาชิกในชุมชน มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = .688)

2.3.2 การมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะในครัวเรือนช่วยในการรักษาสะอาดและรักษาสิ่งแวดล้อมไม่ให้เกิดมลพิษในชุมชน มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = .725)

2.3.3 การมีส่วนร่วมในการลดค่าใช้จ่าย จากการซื้อผลิตภัณฑ์แบบเดิม โดยนำบรรจุภัณฑ์เดิมกลับมาใช้เป็นบรรจุภัณฑ์ใหม่ เช่น ผลิตภัณฑ์ผงซักฟอก น้ำยาล้างจาน เป็นต้น มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = .713)

2.3.4 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการคัดแยกขยะและนำไปจำหน่ายแก่ร้านค้าต่าง ๆ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = .713)

2.3.5 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการนำขยะเหลือใช้มาดัดแปลงเป็นปุ๋ยหมัก มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = .753) ตามลำดับ

2.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจต่อการจัดการขยะมูลฝอย มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = .518)

เมื่อพิจารณารายชื่อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้

2.4.1 การมีส่วนร่วมในการประเมินผลได้ ผลเสียหลังจากมีการให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชน มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = .518)

2.4.2 การมีส่วนร่วมในการประเมินผลรายรับในการจัดเก็บและทำลาย ซึ่งได้จากการขายขยะรีไซเคิลของแต่ละครัวเรือน มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = .738)

2.4.3 การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโดยรวมในการจัดทำโครงการต่าง ๆ ภายในชุมชนที่อยู่อาศัย รวมถึงรวบรวมความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = .726)

2.4.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผลสภาพแวดล้อมรวมถึงทัศนียภาพ และสุขภาพอนามัยของประชาชนใน มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = .668)

2.4.5 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล รวมถึงวิเคราะห์ปริมาณขยะมูลฝอยในชุมชน หลังจากมีการรณรงค์ในการใช้วัสดุจากธรรมชาติของแต่ละครัวเรือน มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = .735) ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมทุกกิจกรรม มีส่วนร่วมโดยให้ประชาชนได้เข้าถึงการตัดสินใจ มีการให้ความรู้ความเข้าใจในด้านการใช้วัสดุธรรมชาติ และการรับรู้เกี่ยวกับปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชนให้มากยิ่งขึ้น

2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนการคัดแยกขยะด้วยตนเอง รวมถึงรณรงค์ในการจัดกิจกรรมร่วมกันในชุมชนให้มากขึ้น

3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ควรให้ประชาชนมีการให้ความเข้าใจถึงการคัดแยกขยะมูลฝอยและสามารถสร้างรายได้แก่ตนเอง รวมถึงการให้ชุมชนใส่ใจสภาพแวดล้อมในชุมชน

4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ควรให้หน่วยงานภาครัฐเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผล ให้ประชาชนได้รู้ถึงผลกระทบของขยะมูลฝอยที่ทำลายสภาพแวดล้อม มีการทำกราฟเพื่อแสดงผลในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้ทราบถึงที่มาทั้งก่อนและหลังการดำเนินการว่ามี

ส่วนใดที่มีการเปลี่ยนในทางที่ดีขึ้นภายในชุมชนและทำให้ชุมชนสวยงาม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจของประชาชนและชุมชนเกี่ยวกับขยะมูลฝอย และการมีส่วนร่วมด้านความร่วมมือแก้ไขปัญหา

2. ควรศึกษาโดยใช้เครื่องมือในการวิจัยแบบสอบถามควบคู่แบบสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก

บรรณานุกรม

- ธีระพงษ์ แก้วหาญ. (2543). *กระบวนการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งประชาคมประชาสังคม*. ขอนแก่น: คลังนาวิทยา.
- ณัฐภาพ พมจินดา. (2550). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปภาวรินทร์ นาจำปา. (2557). *การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย ของเทศบาลตำบลคลองใหญ่ อำเภอกองใหญ่ จังหวัดตราด*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปนัดดา อยู่คง. (2560). *การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย ของเทศบาลตำบลปากพลี อำเภopakพลี จังหวัดนครนายก*. การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- Cohen, J. M., and Uphoff, N. T. (1980). *Participation's Place in Rural Development: Seeking Clarify Through Specificity*. New York: World Developments.
- กระทรวงมหาดไทย. [ออนไลน์]. (2558). *ขยะมูลฝอยเป็นวาระแห่งชาติ*. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2563. จาก http://www.dla.go.th/upload/news/type1/2018/8/39586_1.pdf?time=1534958602918.
- กรุงเทพมหานคร. [ออนไลน์]. (2560). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการลดและคัดแยกขยะอย่างเป็นรูปธรรม*. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2563. จาก <http://www.bangkok.go.th/upload/user/00000112/News/TRM/document%20TRM2/clean/1/4.pdf>.
- กรุงเทพมหานคร. [ออนไลน์]. (2560). *พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2560*. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2563. จาก http://www.bangkok.go.th/upload/user/00000066/Service/2558/ruksa/270358_2.pdf.
- กรุงเทพมหานคร. [ออนไลน์]. (2563). *ข้อมูลชุมชนที่จัดตั้งตามระเบียบกรุงเทพมหานคร*. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2563. จาก <https://www.charoensuk4.com>.

- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 7. [ออนไลน์]. (2558). *สถานการณ์การจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่จังหวัดเขตรับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 7 (จ.เพชรบูรณ์ จ.ลพบุรี จ.สระบุรี จ.นครนายกและ จ.ปราจีนบุรี) ปี 2558*. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2563. จาก <http://www.mnre.go.th/reo07/th/information/more/456>.
- สำนักสิ่งแวดล้อม. [ออนไลน์]. (2562). *สรุปรายชื่อชุมชน สถานศึกษา สถานประกอบการหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่มีการจัดการมูลฝอย ปี 2563*. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2563. จาก <https://drive.google.com/file/d/18b3z8XkKjB6Cc1krJkLiMg2qDDYWE8BJ/view?uspdrivesdk>.
- สำนักงานเขตบางรัก. [ออนไลน์]. (2563). *ประวัติความเป็นมาเขตบางรัก*. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2563. จาก <https://www.bangkok.go.th/bangrak>.